

АДВОКАТИ- ДЕРЖАВНИКИ: ПРЕЗИДЕНТИ ТА ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРИ УКРАЇНИ

03.06.1863 — 23.08.1940

**Президент
Західно-Української Народної
Республіки**

Провідний український політик і державний діяч. Закінчив Академічну гімназію, правничий факультет Львівського університету. Лідер молодіжного руху, очолював «Академічне братство».

Отримавши ступінь доктора права, у 1896 р. відкрив адвокатську канцелярію у Львові, через рік - у Сокалі. Як адвокат здобув прихильність широкого загалу професійним захистом від сваволі властей.

У 1908 р. переніс адвокатську канцелярію до м. Сколе, де невдовзі став посадиником (мером) міста. Закладав мережу осередків товариства «Прогресс», головував у повітовій «Прогресі» у Сокалі, заснував ощадну касу, очолював боротьбу проти москвофільства.

Член Української національно-демократичної партії; депутат Віденського парламенту і Галицького крайового сейму; член Головної та Загальної Української Ради; голова Української Парламентської Репрезентації.

У лютому 1918 р. у Бересті очолює галицьку делегацію на переговорах між Центральними державами, УНР та більшовицькою Росією. 19 жовтня 1918 р. став президентом Української Національної Ради; з 1 листопада 1918 р. — президент ЗУНР; член Директорії УНР. Диктатор Західної області УНР. У липні 1919 р. переїхав до Кам'яни-Подільського. З грудня 1919 р. — на еміграції у Відні. Керівник української делегації на Генуезькій мирній конференції.

З серпня 1920 р. до травня 1923 р. був президентом ЗУНР в екзилі у Відні. Після рішення Ради Амбасадорів 14 березня 1923 р. про приналежність Східної Галичини до Польщі розпустив уряд ЗУНР і виїхав до Берліна, де організував Політичний Центр Західної України. Берлінський центр Є. Петрушевича продовжує міжнародну діяльність, пропагує українські питання на Заході.

Помер у м. Гермсфдорф біля Берліна. Перехований у Львові на Личаківському цвинтарі.

Закордонний уряд Є. Петрушевича -
президента ЗУНР. Відень,
1920 - 1923 рр.

18.11.1859 — 12.11.1941

**Прем'єр-міністр і міністр фінансів
Західно-Української Народної
Республіки**

Визначний український громадсько-політичний діяч, публіцист.

Закінчив Станіславівську (тепер м. Івано-Франківськ) гімназію, випускник юридичного факультету Львівського та Віденського університетів. Спізасновник і голова товариства «Кружок правників»; редактор українського правового журналу «Часопис правника», багаторічний Президент Товариства Українських Правників у Львові.

У 1884 р. захистив докторську дисертацію. З 1890 р. займався приватною адвокатською практикою у Львові. Наприкінці XIX — на початку XX ст. Кость Левіцький, сприяючи піднесенню українського підприємництва, допомагав створити і брав участь у роботі низки важливих економічних організацій: «Народна торгівля», страхове товариство «Дністер», «Краєвий союз ревізійний» (очолював з 1904 р.), «Земельний банк гіпотечний», «Краєвий союз кредитовий», згодом «Центробанк», який він очолював з 1898 р. до 1939 р.

У 1899 р. виступив спізасновником, а згодом обраний головою Української національно-демократичної партії. У 1907 р. обраний депутатом австрійського парламенту. У 1908 р. обраний депутатом до Галицького крайового сейму.

Голова українських фракцій у Державній Раді Австро-Угорщини та Галицькому крайовому сеймі (1907 - 1918 рр.). Під час Першої світової війни очолював Головну Українську раду (1914 р.) та Загальну Українську Раду (1915 р.). 9 листопада 1918 р. обраний прем'єр-міністром Державного Секретаріату Західно-Української Народної Республіки. Після окупації Галичини польськими військами був у 1920 - 1923 рр. членом закордонного уряду ЗУНР Євгена Петрушевича у Відні, в якому займав пост уповноваженого з питань преси і пропаганди, а з 1921 рр. - уповноважений закордонних справ ЗУНР. У 1924 р. повернувся в Галичину, де продовжує громадську та наукову діяльність. Голова Союзу Українських Адвокатів, член органу адвокатського самоврядування - Найвищої Ради Адвокатів (1925 - 1939 рр.), редактор юридичного видання «Життя і Право».

Був заарештований органами НКВС, відбув дворічне ув'язнення у Москві на Луб'янці. Помер у Львові. Автор наукових праць: «Історія політичної думки галицьких українців 1848 - 1914» (1926 р.), «Історія визвольних змагань галицьких українців в часи світової війни 1914 - 1918 рр.» (1928 р.); «Великий зрив» (1931 р.).

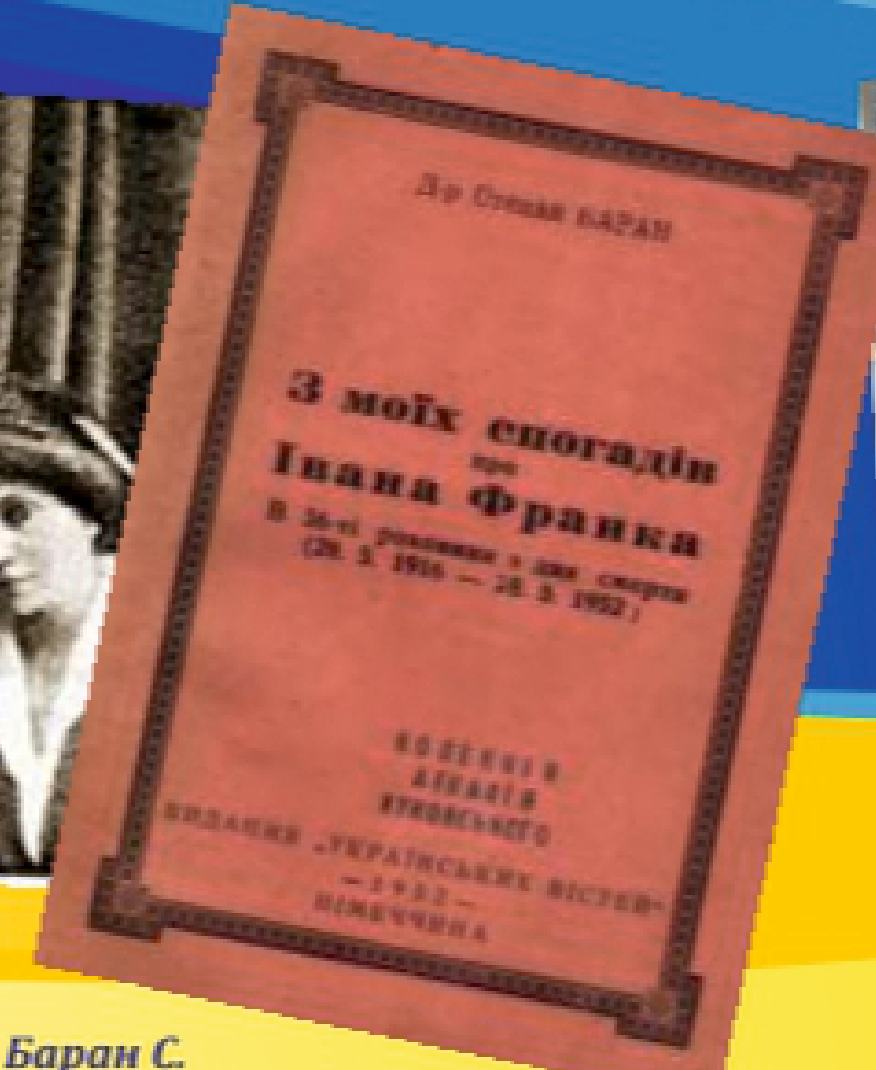
Дипломатичний паспорт
Євгена Петрушевича

Андрій Лівіцький
з родиною, 1920 р.

Великий
герб України

Баран С.
З моїх спогадів
про Івана Франка. В 36-ті роковини
його смерті - Німеччина,
Видання Українських
вістей, 1952.

Президент УНР в екзилі
Андрій Лівіцький

25.01.1879 — 04.07.1953

**Прем'єр-міністр
Української Народної Республіки
в екзилі**

Відомий український громадський і політичний діяч, публіцист, дійсний член Наукового товариства імені Тараса Шевченка.

У 1913 - 1919 рр. був членом Української національно-демократичної партії, входив до складу Народного Комітету, секретар УНДП.

Входив до президії Головної Української Ради (1914 р.) та Загальної Української Ради (1915 р.), головний редактор тижневика «Свобода».

Під час Першої світової війни С. Баран перебував у місті Холм (Польща), де видавав газету «Холмська земля».

Член Національної Ради Західно-Української Народної Республіки, міністр земельних справ у першому уряді ЗУНР.

З кінця 1919 р. увійшов до складу Всеукраїнської Національної Ради, був обраний заступником голови цього політичного об'єднання.

У 1922 - 1923 рр. очолював осередок товариства «Прогресс» у Тернополі, видавав газету «Подільський голос».

У 1928 - 1939 рр. - депутат польського сейму, один із організаторів Української Парламентської Репрезентації у вищому законодавчому органі Польщі.

Як адвокат виступав захисником у політичних судових процесах над учасниками українського національно-визвольного руху у Західній Україні.

У післявоєнний період - жив в еміграції. Перебуваючи в Німеччині, був першим головою Спільки українських журналістів на еміграції (1946 р.).

У 1951 - 1953 рр. - очолював уряд УНР в екзилі.

Автор праць: «Статистика середнього шкільництва у Східній Галичині 1848 - 98» (1910 р.), «Історія української адвокатури» (1934 р.), «Земельна справа в Галичині» (1947 р.), «Митрополит Андрій Шептицький» (1948 р.).

Помер та похований у Мюнхені (Німеччина).

Кость Левіцький з членами
Президії Загальної Української Ради

Є. Петрушевич, С. Голубович, С. Витвицький,
Кам'янець-Подільський, 1919 р.

09.04.1879 — 17.01.1954

**Перший президент
Української Народної Республіки
в екзилі**

Визначний український державний і політичний діяч, дипломат.

Навчався на математичному і правничому факультетах Київського університету. Очолював студентську «Громаду» в Києві.

Після закінчення університетського курсу працював адвокатом, юрисконсультантом, мировим суддею в Лубках, Каневі, Золотоноші. З 1901 року - член Револьюційної української партії. Як один із засновників РУП протягом 1902-1903 рр. належав до ядра київського комітету партії, протягом 1905-1909 рр. кілька разів був заарештований. З 1913 року був мировим суддею Золотоношського округу.

У березні 1917 р. призначений Золотоношським повітовим, а 1 серпня 1917 р. - Полтавським губернським комісаром. Член Української Центральної Ради. Входив до складу української делегації на мирних переговорах з Німеччиною у Брест-Литовську.

За доби Директорії був одним із організаторів Трудового конгресу, обіймав посади: тимчасово керуючого Міністерством внутрішніх справ УНР, товариша міністра юстиції, міністра юстиції і заступника голови Ради Міністрів у кабінеті Б. Мартоса, керуючого Міністерством закордонних справ і міністра юстиції УНР, заступника голови Ради міністрів у кабінеті І. Мазепи.

3 жовтня 1919 року А. Лівіцький - голова дипломатичної місії УНР у Польщі. 21 квітня 1920 р. підписав двосторонню політичну та торговельно-економічну конвенцію з Польщею - Варшавський договір. У жовтні 1920 р. став головою Ради народних міністрів УНР. Після вбивства С. Петлюри з 1 червня 1926 р. став заступником голови Директорії і Головним отаманом військ УНР, очолює Державний центр УНР на еміграції.

Після кінця Другої світової війни А. Лівіцький переїхав з Варшави до Німеччини. Під його керівництвом уряд в еміграції активізував свою діяльність. У 1948 році за його ініціативою було створено Українську національну раду. У тому ж році, після реорганізації Державного центру, в складі якого було введено посаду президента, його обрали першим президентом Української Народної Республіки в еміграції.

Помер Андрій Лівіцький у місті Карлсруе (Німеччина). У 1965 році перепохований на українському цвинтарі св. Андрія у Баунд-Брунці (США).

Уряд А. Лівіцького в екзилі

13.03.1884 — 09.10.1985

**Другий президент
Української Народної Республіки
в екзилі**

Відомий український громадсько-політичний діяч і дипломат. Навчався на правничому факультеті у Львівському університеті, де очолював студентське товариство «Академічна громада».

Завдяки стипендії восени 1904 р. перевівся на юридичний факультет Віденського університету. Став активним учасником студентського товариства «Січ», яке брало активну участь у громадсько-політичному житті місцевої української еміграції.

У 1908 р., після закінчення навчання, захистив докторат права і того ж року почав працювати помічником адвоката у канцелярії Володимира Охримовича.

У 1910 р. з сім'єю переїхав до Дрогобича, де працював у юридичній компанії відомого адвоката, громадського діяча і письменника Ярослава Окуневського.

У жовтні 1918 р. С. Витвицький відкрив у Львові в будинку Ставропітійського інституту власний адвокатський офіс.

Степан Витвицький брав активну участь у становленні уряду Західно-Української Народної Республіки. Наприкінці жовтня 1918 р. він прибув у Дрогобич з таємною місією підготовки передачі влади від австрійців у повіті. Після переходу влади до українців, його було включено до складу Української Національної Ради ЗУНР. Згодом, у зв'язку з утворенням 4 січня 1919 р. постійної діючої Президії УНРади, С. Витвицького обрано її секретарем.

Під час проголошення Соборності у Києві Степан Витвицький був у складі делегації від ЗУНР і разом з адвокатом та політиком Левом Бачинським підписав грамоту - звернення УНРади і Ради державних секретарів ЗУНР від 16 січня 1919 р. з викладом змісту Закону про Злуку. 23 січня 1919 р. у Києві на засіданні Трудового Конгресу С. Витвицький зачитав Указу Української Національної Ради ЗУНР, яка ратифікувала Акт Злуки.

12 лютого 1919 р. Степан Витвицький очолює закордонне відомство молоді держави. Відступ армії ЗУНР під натиском 80-ти тисяч польської армії за Збруч, змусив прем'єра і теж адвоката Сидора Голубовича та Степана Витвицького розпочати в Кам'янці-Подільському переговори з Симоном Петлюрою про перехід УГА за Збруч, де вже діяли війська Денікіна і більшовики. Після неузгодження позицій з польською стороною на переговорах, С. Витвицький, як міністр закордонних справ, отримав завдання налагодити дипломатичні відносини з країнами Антанти, зокрема з Великобританією. Завдяки перемовинам С. Витвицького з окремими членами англійського парламенту вдалося досягти певного поступу у їх ставленні до галицького питання, проте, конкретних результатів досягнуто не було.

Після розпуску уряду ЗУНР, у 1923 - 1939 рр. Степан Витвицький продовжив адвокатську діяльність у Дрогобичському повіті, де відновив низку установ. Очолює філію «Прогрес», «Сільськогосподар», «Маслосоюзу», працював у Союзі кооперативів, брав про розвиток «Української Захоронки», Народного дому, продовжував займатися політичною діяльністю в Українському національно-демократичному об'єднанні (УНДО).

Починаючи з 1928 р. С. Витвицький незмінно обирався членом Центрального Комітету УНДО, упродовж 1935 - 1939 рр. належав до керівної групи УНДО, яку очолював В. Мурир. Не сприймав радикальних методів політичної боротьби, проте як адвокат, був захисником політичних в'язнів на багатьох судових процесах.

Степан Витвицький у 1935 р. та у 1938 р. за результатами парламентських виборів був обраний депутатом до польського сейму, де став одним із найактивніших депутатів української фракції - Української парламентської репрезентації. Зважаючи на значний адвокатський досвід, він увійшов до правничої комісії парламенту.

З початком Другої світової війни адвокат Степан Витвицький поселився в місті Сянок, звідти емігрував до Німеччини, де займався адвокатською діяльністю в Асбургу та активно долучився до створення Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині, заснованого в листопаді 1945 року. Був обраний заступником Голови та керівником її юридичного відділу. Свої функції, як заступник голови, виконував протягом двох років, а очолював відділ - протягом трьох років. Був в організаційній комісії щодо створення Української Національної Ради, до складу якої увійшли представники усіх політичних партій, що діяли в еміграції. На її першій сесії 16 липня 1948 року С. Витвицький був обраний заступником Голови і міністром закордонних справ.

Перші роки діяльності УНРади в еміграції, під керівництвом Ісаака Мазепи та Степана Витвицького, характеризуються активною, самовідданною працею, спрямованою на піднесення національної свідомості українців за кордоном. У червні 1951 р. Степана Витвицького було уповноважено встановити безпосередній зв'язок з американським урядом та іншими впливовими міжнародними інституціями, зокрема з ООН і з уповноваженими інших екзильних урядів.

У 1951 р. УНРада призначила Степана Витвицького представником уряду УНР у США. Там його діяльність мала найбільший вплив на міцєву українську спільноту. Одним із найважливіших завдань місії в США була консолідація українських еміграційних сил навколо ідеї державності України.

Після смерті першого президента УНР в екзилі, адвоката Андрія Лівіцького, у березні 1954 р. другим президентом УНР було одностайно обрано адвоката Степана Витвицького. На цій почесній посаді він захищав національні права українців, обстоював ідеї державності та соборності.

Помер у 1965 р. у Нью-Йорку, похований на українському православному цвинтарі св. Андрія у Баунд-Брунці (США).